

Organizační řád školy		
36	MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM	
Vypracoval: Mgr. Ondřej Langr, ředitel	Schválil: Mgr. Ondřej Langr, ředitel	
Projednáno dne: 29. 8. 2018	Platnost a účinnost od: 1. 9. 2018	
Číslo jednací: ZUSBC/2018	Spisový znak: A.04.36	Skartační znak: A/5

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence sociálně patologických jevů. Pro školu je závazný a podléhá kontrole České školní inspekce. Řídí se metodickým doporučením MŠMT ČR k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28

Za sociálně patologické jevy lze považovat veškeré společensky nežádoucí činnosti mající negativní vliv na rozvoj osobnosti a zdraví dítěte, ale i jeho okolí.

Konkrétní rizikové oblasti:

- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- šikana, agrese a násilné chování,
- záškoláctví,
- kriminalita, delikvence, vandalismus,
- syndrom týraných a zneužívaných dětí,
- sekty a sociálně patologická náboženská hnutí,
- kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii,
- intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- spektrum poruch příjmu potravy,
- sexuální rizikové chování.

Cíle :

- rozpoznání jednotlivých sociálně patologických jevů,
- eliminace nevhodného chování žáků,
- vytipování rizikových jedinců a skupin,
- soustavné sledování individuálních potřeb dětí,
- posilování zodpovědnosti žáků za jejich rozhodnutí,
- spolupráce mezi učiteli a vedením školy při udržování zdravého klimatu školy,
- vytváření otevřeného partnerství s rodiči a veřejností,
- vytváření kladného prostředí a předkládání pozitivních vzorů chování,
- podpora vytváření pozitivního hodnotového žebříčku,

- podpora školní úspěšnosti žáků,
- všestranný rozvoj osobnosti žáků a podpora samostatných tvořivých činností,
- zvyšování informovanosti učitelů v dané problematice,
- spolupráce s institucemi (PPP, sociální odbor, Policie ČR ,...),
- využití typu školy jako přímého a účinného nástroje prevence sociálně patologických jevů.

Cílové skupiny :

- **všichni žáci** – preventivní působení v rámci výchovně vzdělávacího procesu
- **pedagogičtí pracovníci** – informace, aplikace vhodných metod, spolupráce s vedením školy
- **rodiče** – spolupráce při řešení problémů, informování rodičů o aktivitách školy
- **partneři** – PPP, sociální odbor, lékaři, PČR – spolupráce při řešení problémů, vzájemné poskytování informací

Řešení problémových situací :

Při podezření či zjištění nežádoucího jednání bude s ohledem na okolnosti postupováno následovně:

- pohovor s žákem, zjištění konkrétních skutečností, popř. zabavení nalezených předmětů,
- informování zákonných zástupců,
- v případě přetrvávajících problémů doporučení kontaktu s odborníky,
- při nezájmu zákonných zástupců uvědomění sociálního odboru,
- protizákonné jednání bude oznámeno Policii České republiky.

Postihy:

- **řešení domluvou** lze uplatnit při ojedinělých prohřešcích nebo v situacích, které by mohly předcházet nežádoucímu chování s minimálním rizikem rozvoje tohoto jednání,
- **podmínečné vyloučení z výuky** v případě, kdy se žák opakovaně nebo nepřijatelným způsobem proviní proti školnímu řádu nebo obecným společenským pravidlům (např. vulgární vyjadřování, ničení svěřeného majetku nebo majetku školy, intoleranci k jiným osobám nebo k výsledkům jejich úsilí apod.),
- **vyloučení žáka ze školy** v případě opakovaného hrubého porušování školního řádu nebo obecných společenských pravidel nebo porušení trestně právních předpisů ČR (např. ublížení na zdraví, konzumace alkoholu a jiných návykových látek, dealerství, rasistické projevy, těžká forma šikany apod.)

Šikana a její prevence

Šikana je chování, vykazující tyto znaky:

- Je cílené vůči jedinci nebo skupině žáků (oběti)
- Jeho záměrem je oběti ohrožit, ponížit či zastrašit
- Je obvykle opakované, často dlouhodobé
- Existuje jedinec či skupina, jímž přináší prospěch nebo uspokojení (agresoři)
- Oběť se neumí bránit a dlouhodobě trpí

Šikanou nemusí být:

- Jednorázová rvačka
- Vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor

Základní formy:

- Fyzická šikana – bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální násilí
- Psychická šikana – nadávky, pomluvy, vyhrožování, zesměšňování

Prevence šikany:

- snažit se vytvořit prostředí omezující vznik šikany (prevence)
- odhalovat počínající šikanu dříve, než se plně rozvine a vhodnými prostředky zamezit jejímu dalšímu trvání - každý případ vyžaduje specifické řešení
- podporovat rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky a důvěry mezi žáky a pedagogy
- vést žáky k sebedůvěře, přiměřenému sebevědomí a odpovědnosti za své jednání
- jednat s dětmi jako s partnery, bez výjimky respektovat jejich práva
- v kritických situacích dát jasně najevo, že toto chování nelze je tolerovat
- nebýt lhostejný k projevům agresivity
- informovat žáky a zákonné zástupce, na koho se obrátit při problémech

Postup učitele při podezření na šikanu

- konfrontovat svá pozorování s kolegy
- bezodkladně oznámit svá zjištění vedení školy, konzultovat další postup. Dohodnout další vyšetřování - zda-li povede učitel nebo jiná odborná osoba
- provést šetření a záznam - vyslechnout více nezaujatých svědků, důležité věci si zapisovat, porovnávat, věnovat pozornost nesrovnalostem v časech a místech
- zkontaktovat zákonného zástupce případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany a vytvořit podmínky pro spolupráci
- vyslechnout oběť - citlivě, zcela diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnosti informací. Vše zaznamenat. Tento pohovor musí provádět osoba, které oběť důvěřuje.
- vyslechnout agresory - překvapivě, mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu výpovědí. Je-li pachatelů víc, soustředit se na rozpory ve výpovědích. Vytipovat nejslabší článek, dovést k přiznání či k vzájemnému obviňování.

- iniciovat svolání pedagogické rady, případně výchovné komise (např. vedení školy, učitelé, psycholog z PPP) pro posouzení, zda se jedná o šikanu a jaký je její stupeň závažnosti, navržení dalšího postupu vůči obětem, agresorům i žákům. Potrestání agresorů je individuální a závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jednalo o první případ nebo recidivu.
- individuálně pozvat k jednání rodiče agresorů, seznámit se situací, sdělit jim navrhovaná opatření (zdůraznit možnost nápravy) a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení na OPD a Policii ČR. V otázce trestů nepřistupovat na kompromisy.
- informovat zákonné zástupce oběti, seznámit se situací, domluvit se na opatřeních a dalším monitorování

Tento minimální preventivní program projednala pedagogická rada a ostatní zaměstnanci s ním byli seznámeni dne 29. 8. 2018. Nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2018.

V Bílovcích 29. 8. 2018

Mgr. Ondřej Langr, ředitel